

โครงสร้างงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้

Budget Structure of Southern Provincial Administrative Organizations

พ.อ. พนมขำ (Pa Phomkham)* ดร. ถวิล นิลใบ (Dr. Tawil Nhillbai)**
วุฒิพงศ์ คงทอง (Wutipong Khongtong)***

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาโครงสร้างงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดทั้งสิ้น 14 จังหวัด โดยเก็บข้อมูลย้อนหลังจากแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้ปีงบประมาณ 2551 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยสร้างแบบเก็บรวบรวมข้อมูล

ผลการศึกษาพบว่า งบประมาณรายรับขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้ จังหวัดตรัง มีรายรับมากที่สุด รองลงมาคือ จังหวัดสงขลา ส่วนจังหวัดที่มีรายรับน้อยที่สุดได้แก่ จังหวัดปัตตานี สัดส่วนรายได้รวมต่อหัวประชากร พบว่า จังหวัดภูเก็ต เป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนรายได้รวมต่อหัวประชากร มากที่สุด รายได้ภาษีต่อประชากร พบว่า จังหวัดสงขลา มีรายได้ภาษีต่อหัวประชากรมากที่สุด รายได้ภาษีต่อประชากร พบว่า จังหวัดตรังมีเงินอุดหนุนต่อประชากรมากที่สุด 1,267.55 บาทต่อคน ในส่วนของเงินอุดหนุนต่อประชากร พบว่า จังหวัดตรังมีเงินอุดหนุนต่อประชากรมากที่สุด 1,267.55 บาทต่อคน งบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้ พบว่า จังหวัดนครศรีธรรมราชมีรายจ่ายสูงสุด ส่วนจังหวัดที่มีรายจ่ายน้อยที่สุดได้แก่ จังหวัดสตูล รายจ่ายรวมทั้งหมดต่อประชากร พบว่า จังหวัดที่มีรายจ่ายต่อประชากรรวมเกิน 1,000 บาทขึ้นไปได้แก่ จังหวัดภูเก็ต โดยจังหวัดภูเก็ตมีรายจ่ายต่อประชากรรวมมากที่สุด 1,934.72 บาทต่อคน ส่วนจังหวัดที่มีรายจ่ายรวมต่อหัวน้อยที่สุด ได้แก่ จังหวัดนราธิวาส โดยมีรายจ่าย 302.44 บาทต่อคน

ABSTRACT

This research is a study of the budget structure of the Southern Provincial Administrative Organization. The objective of this research was to study the expense budget structure of 14 Southern Provincial Administrative Organizations. The data collection form was designed to collect the data using the budget purchasing plan of the Southern Provincial Administrative Organizations in the Fiscal Year 2008

The result of this study concerning the income budget of the Southern Provincial Administrative Organizations indicated that the province which earned the highest income was Trang and the next was Songkhla whereas Pattani earned the lowest. The result relating to total income per head was that Phuket residents had the highest total income per head. For taxable income per head, Songkhla had the highest

* มหาบัณฑิต หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

** รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เชิงปริมาณ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

*** เจ้าหน้าที่สาธารณสุข สถานีอนามัยบ้านน้ำเลียด ตำบลท่ามิหรำ อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง

Thammarat had the highest expenses while Satun had the lowest expenses. The province which had more than 1,000 baht of total expenses per head was Phuket with the highest total expenses of population, 1,934.72 baht per person. However, the province which had the lowest total expenses per head was Narathiwat, 302.44 baht per person.

คำสำคัญ : โครงสร้างงบประมาณ

Key Words : Budget Structure

บทนำ

องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือเรียกย่อว่า อบจ. ถือเป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นไทยรูปแบบหนึ่งซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 ซึ่งตรงกับสมัยของจอมพลป๋อพิบูลสงคราม ดำรงตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการส่วนจังหวัดภายในเขตจังหวัดซึ่งอยู่นอกเขตเทศบาล และหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่น โดยกำหนดให้ อบจ. มีฐานะเป็นนิติบุคคล และแยกจากจังหวัดซึ่งเป็นหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค และมีการปรับปรุงใช้มาจนถึง พ.ศ. 2540 มาใช้แทนพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด 2498 ทำให้ข้าราชการส่วนภูมิภาคออกจากฝ่ายบริหารขององค์การบริหารส่วนจังหวัด (เดิมผู้ว่าราชการจังหวัดเคยดำรงตำแหน่งเป็นนายก อบจ.) มาให้สภาจังหวัดเป็นผู้เลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดขึ้น ทำหน้าที่เป็นฝ่ายบริหาร รวมทั้งปรับปรุงอำนาจหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ภาคใต้มีองค์การบริหารส่วนจังหวัดจำนวน 14 แห่ง ร้อยละ 50 เป็นองค์การบริหารส่วนจังหวัดขนาดเล็ก โดยแบ่งตามจำนวนประชากร พบว่า ภาคใต้มีองค์การบริหารส่วนจังหวัด 4 ขนาด ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีประชากรไม่เกิน 500,000 คน ได้แก่ กระบี่ ชุมพร พังงา ภูเก็ต ยะลา ระนอง และสตูล องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีประชากร 500,001 – 1,000,000 คน ได้แก่ ตรัง นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง และสุราษฎร์ธานี องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีประชากร 1,000,001 – 1,500,000 คน ได้แก่ จังหวัดสงขลา และองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ที่มีจำนวนประชากร 1,500,001 – 2,000,000 คน ได้แก่ จังหวัด นครศรีธรรมราช

องค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้ส่วนใหญ่จำแนกงบประมาณรายจ่ายเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริหารทั่วไป เช่น แผนงานบริหารทั่วไป แผนงานรักษาความสงบ ด้านบริการชุมชนและสังคม เช่น แผนงานการศึกษา แผนงานสาธารณสุข แผนงานสังคมสงเคราะห์ แผนงานเคหะชุมชน แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน แผนงานการศาสนา แผนงานวัฒนธรรม และนันทนาการ ด้านการเศรษฐกิจ เช่น แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา แผนงานการเกษตร และด้านการดำเนินงานอื่น ๆ

นิรันดร์ (2544) กล่าวว่า ปัจจุบันรายได้หลักขององค์การบริหารส่วนจังหวัดของภาคใต้มาจากหมวดภาษีอากร ได้แก่ รายได้จากภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีน้ำมัน ภาษียาสูบ ภาษีค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน อากรรั้งนกนางแอ่น และค่าภาคหลวงปิโตรเลียม ฯลฯ ซึ่งมีจำนวนไม่เท่ากันในแต่ละจังหวัด สำหรับรายได้ที่จะนำไปใช้เพื่อพัฒนาท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่นั้น ต้องจัดทำเป็นข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อันมีสาระสำคัญจะต้องเป็นปัญหาความต้องการของประชาชนและสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนพัฒนาจังหวัด หลักเกณฑ์ดังกล่าว ส่วนใหญ่มิได้นำมาปฏิบัติอย่างจริงจัง การจัดสรรงบประมาณการบริหารส่วนจังหวัด ที่ผ่านมามักเป็นไปตามความต้องการของสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งอาศัยกลไกของสภาในการหา

วิธีการ และแนวทางที่ทำให้พื้นที่และเขตเลือกตั้งของตนได้รับการจัดสรรงบประมาณมากที่สุด โดยมีได้คำนึงถึงความต้องการของประชาชนในพื้นที่นั้นแต่อย่างใด ประกอบกับงบประมาณที่เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้มีจำนวนไม่มากนักเมื่อเปรียบเทียบกับภาระกิจหลากหลายภายใต้กฎระเบียบของกระทรวงมหาดไทย ที่กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดต้องจัดกระทำ จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาโครงสร้างงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้ เพื่อทราบถึงรายรับและรายจ่ายงบประมาณในการพัฒนาจังหวัดขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาโครงสร้างงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้ ในประเด็นดังนี้

1. โครงสร้างงบประมาณรายรับขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้
2. โครงสร้างงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้

ขอบเขตการศึกษา

โครงสร้างงบประมาณรายรับและรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้ จำนวน 14 จังหวัด ในปีงบประมาณ 2551

รูปแบบการศึกษา

การศึกษาดังนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจแบบตัดขวาง (cross-sectional survey study research) โดยเก็บข้อมูลทุติยภูมิ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ประสานงานกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้ทุกแห่งเพื่อขอสรุปแผนงบประมาณรายรับ และรายจ่ายปีงบประมาณ 2551
2. ผู้วิจัยสร้างแบบเก็บรวบรวมข้อมูลที่ตอบวัตถุประสงค์การวิจัยจากแผนงบประมาณรายรับและรายจ่ายปี 2551
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. วิเคราะห์ข้อมูล

5. เขียนรายงานการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การตรวจสอบข้อมูล

1.1 ตรวจสอบความครบถ้วน สอดคล้องกันของแบบเก็บรวบรวมข้อมูล

1.2 บันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ 2 ครั้ง 2 คน (Double check) โดยจัดเก็บข้อมูลเป็น 2 แฟ้ม ด้วยโปรแกรม Epidata version 3.1 จากนั้นทำการตรวจสอบความถูกต้องของการบันทึกข้อมูลโดยการเปรียบเทียบข้อมูลทั้ง 2 ชุด ว่าตรงกันหรือไม่ หากไม่ตรงกันจะต้องตรวจสอบกับแบบเก็บรวบรวมข้อมูลและแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้อง

1.3 กรณีที่เป็นข้อมูลต่อเนื่องจะตรวจสอบค่าที่สูงกว่าปกติหรือต่ำกว่าปกติ กรณีที่เป็นข้อมูลแจกแจงตรวจสอบข้อมูลที่อยู่นอกเหนือกว่าค่าที่กำหนดโดยสร้างตารางการแจกแจงความถี่ทางเดียว และตรวจสอบความสอดคล้องกันของข้อมูลโดยการสร้างตารางแจกแจงความถี่สองทาง

2. วิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้คือสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด เพื่อบรรยายข้อมูลต่อเนื่อง (Continuous data) ได้แก่ จำนวนประชากร รายได้ต่อคนต่อเดือน รายรับขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

ผลการศึกษา

1. สภาพเศรษฐกิจของจังหวัดในภาคใต้

1.1 ประชากร

จำนวนประชากรในเขตพื้นที่ภาคใต้ทั้งสิ้น 14 จังหวัด พบว่า จังหวัดที่มีจำนวนประชากรมากที่สุด คือ จังหวัดนครศรีธรรมราช รองลงมาได้แก่ จังหวัดสงขลา และจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีเพียงจังหวัดระนองเพียงจังหวัดเดียวเท่านั้นที่มีประชากรต่ำกว่าสองแสนคน และเป็นจังหวัดที่มีประชากรน้อยที่สุดในภาคใต้ (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรในพื้นที่ 14 จังหวัดภาคใต้

จังหวัด	จำนวนประชากร (คน)		
	ประชากรชาย	ประชากรหญิง	รวม
นครศรีธรรมราช	749,036	757,961	1,506,997
สงขลา	647,820	677,095	1,324,915
สุราษฎร์ธานี	480,958	489,466	970,424
นราธิวาส	353,404	359,113	711,517
ปัตตานี	314,836	322,970	637,806
ตรัง	300,154	310,178	610,332
พัทลุง	246,777	255,786	502,563
ชุมพร	240,186	241,112	481,298
ยะลา	234,166	236,525	470,691
กระบี่	209,827	208,878	418,705
ภูเก็ต	144,391	156,346	300,737
สตูล	141,870	142,612	284,482
พังงา	132,837	123,050	246,886
ระนอง	94,437	86,350	180,787
	รวม		8,648,140
Mean = 617,724.3 คน, SD = 397,844.67 คน, Max = 1,506,997 คน, Min = 180,787 คน			

1.2 รายได้ของประชากร

ประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบองค์การบริหารส่วนจังหวัดภาคใต้มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ตั้งแต่ 2,549 บาท ถึง 6,234 บาท (รายได้เฉลี่ย 4,898.21 บาท) โดยเฉพาะประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรังมีรายได้มากที่สุด 6,234 บาทต่อเดือน รองลงมาได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต มีรายได้ 6,204 บาทต่อเดือน (ตารางที่ 2)

2. งบประมาณรายรับขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้

2.1 งบประมาณรายรับ

งบประมาณรายรับขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้ พบว่า จังหวัดที่มีรายรับเกินหนึ่งพันล้านบาท ได้แก่ จังหวัดตรัง โดยจังหวัดตรังมีรายรับมากที่สุด 1,972,531,750 บาท รองลงมาคือ จังหวัดสงขลา มีรายรับ 1,303,480,000 บาท ส่วนจังหวัดที่มีรายรับน้อยที่สุดได้แก่ จังหวัดระนอง สตูล และ จังหวัดปัตตานี มีรายรับเพียง 185,485,000 บาท

185,000,000 บาท และ 176,451,000 บาทตามลำดับ (ตารางที่ 3)

2.2 รายได้รวม รายได้จากภาษีอากร เงินอุดหนุนต่อประชากรรายจังหวัด

จากสัดส่วนรายได้รวมต่อหัวประชากร พบว่า จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดตรังเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนรายได้รวมต่อหัวประชากร มากที่สุด 3,355.81 บาทต่อคน และ 3,231.90 บาทต่อคน ใกล้เคียงกันตามลำดับ รองลงมาได้แก่ จังหวัดชุมพร และจังหวัดระนอง ประชาชนมีสัดส่วนรายได้รวมต่อหัวประชากร 1,060.53 และ 1,025.99 ใกล้เคียงกันตามลำดับ

รายได้ภาษีต่อประชากร พบว่า จังหวัดสงขลา มีรายได้ภาษีต่อหัวประชากรมากที่สุด 851.61 บาทต่อคน รองลงมาคือจังหวัดสุราษฎร์ธานีและจังหวัดภูเก็ตมีรายได้ 680.88 และ 664.45 บาทต่อประชากร ใกล้เคียงกันตามลำดับ ส่วนเงินอุดหนุนต่อประชากร พบว่า จังหวัดตรังมีเงินอุดหนุนต่อประชากรมากที่สุด 1,267.55 บาทต่อคน รองลงมาคือจังหวัดปัตตานี 790.98 บาทต่อคน (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 2 รายได้ สัดส่วนคนจน และช่องว่างความยากจน ของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบองค์การบริหารส่วนจังหวัดภาคใต้

จังหวัด	รายได้ต่อคนต่อเดือน		สัดส่วนคนจน		ช่องว่างความยากจน
	รายได้(บาท)	SE	ร้อยละ	SE	(ร้อยละ)
ตรัง	6,234	255	2.6	0.6	0.6
ภูเก็ต	6,204	140	0.9	0.1	0.0
สงขลา	6,198	153	2.3	0.3	0.4
ระนอง	5,926	221	3.4	0.5	0.6
สุราษฎร์ธานี	5,804	153	2.3	0.4	0.5
พังงา	5,379	129	0.3	0.1	31.6
ชุมพร	5,107	199	2.4	0.4	0.4
พัทลุง	4,839	351	10.3	1.7	3.1
นครศรีธรรมราช	4,611	186	2.5	0.6	0.5
กระบี่	4,802	139	2.6	0.5	0.5
ยะลา	3,958	143	12.4	1.1	2.5
สตูล	3,840	86	3.6	0.6	0.6
ปัตตานี	3,124	77	15	1.3	3.9
นราธิวาส	2,549	73	10.3	0.9	2.0
Mean = 4,898.21 บาท, SD = 1,179.83 บาท, Max = 2,549 บาท, Min = 6,234 บาท					

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ 2552

ตารางที่ 3 จำนวนเงินงบประมาณที่เป็นรายรับขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้

รายการ	หมวด	หมวดมิใช่ภาษีอากร (บาท)			หมวดเงินช่วยเหลือ (บาท)		รวม (บาท)
	ภาษีอากร (บาท)	ค่าธรรมเนียม และใบอนุญาต	รายได้จาก ทรัพย์สิน	รายได้ เบ็ดเตล็ด	เงิน อุดหนุนทั่วไป	ภาษีจัดสรร	
ตรัง	40,076,000	5,948,000	12,953,750	3,354,000	86,100,000	182,410,000	1,972,531,750
สงขลา	1,128,310,000	4,390,000	29,400,000	2,380,000	139,000,000	0.00	1,303,480,000
ภูเก็ต	644,800,000	137,940,000	19,630,000	2,000,000	132,844,000	72,000,000	1,009,214,000
สุราษฎร์ธานี	484,460,000	35,737,250	16,230,250	5,232,000	100,000,000	0.00	641,659,500
ชุมพร	300,850,000	106,336,191	4,523,500	532,000	98,186,191	0.00	510,427,882
นครศรีธรรมราช	108,000,000	6,105,000	8,320,000	3,970,000	290,000,000	0.00	416,395,000
กระบี่	196,200,000	24,250,000	17,300,000	23,200,000	81,000,000	0.00	341,950,000
พัทลุง	181,575,000	3,093,000	2,432,000	2,900,000	100,000,000	0.00	290,000,000
นราธิวาส	131,300,000	2,535,000	1,305,000	20,000	80,000,000	0.00	215,160,000
ยะลา	137,710,000	660,000	500,000	221,000	80,000,000	0.00	219,091,000
พังงา	115,200,000	410,000	5,000,000	1,480,000	69,900,000	0.00	191,990,000
ระนอง	96,800,000	768,800	3,015,500	2,210,000	82,691,000	0.00	185,485,000
สตูล	100,270,000	580,000	1,500,000	650,000	82,000,000	0.00	185,000,000
ปัตตานี	24,010,000	1,200,000	7,606,000	635,000	0.00	143,000,000	176,451,000

ตารางที่ 4 รายได้รวม รายได้จากภาษี เงินอุดหนุน ต่อประชากรของรายจังหวัด

จังหวัด	รายได้รวมต่อประชากร	รายได้ภาษีต่อประชากร	เงินอุดหนุนต่อประชากร
ตรัง	3,231.90	65.67	1,267.55
สงขลา	983.83	851.61	104.91
ภูเก็ต	3,355.81	664.45	211.08
สุราษฎร์ธานี	661.22	680.88	140.54
ชุมพร	1,060.53	471.69	153.94
นครศรีธรรมราช	276.31	176.95	475.15
กระบี่	816.69	390.39	161.17
นราธิวาส	302.40	278.95	169.96
ยะลา	465.47	328.89	191.06
พังงา	777.65	383.05	232.42
ระนอง	1,025.99	340.26	290.67
สตูล	650.31	406.13	332.13
ปัตตานี	276.66	132.80	790.98
พัทลุง	577.05	377.26	207.77

3. งบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้

3.1 งบประมาณรายจ่าย

งบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้ พบว่า จังหวัดนครศรีธรรมราช

และจังหวัดสงขลา มีรายจ่ายสูงสุด โดยใช้จ่ายงบประมาณ 799,329,000 บาท และ 739,935,050 บาท ตามลำดับ ส่วนจังหวัดที่มีรายจ่ายน้อยที่สุดได้แก่ จังหวัดสตูล และจังหวัดระนอง ใกล้เคียงกัน 185,000,000 บาท และ 183,249,891 บาท ตามลำดับ (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 จำนวนเงินงบประมาณที่เป็นรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้

องค์การบริหาร	ด้านการบริหาร ทั่วไป	ด้านบริการ ชุมชนและสังคม	ด้านการ เศรษฐกิจ	ด้านการ ดำเนินงานอื่น ๆ	รวม
นครศรีฯ	190,086,819	123,605,282	440,834,909	44,801,990	799,329,000
สงขลา	141,060,990	146,354,000	402,751,500	49,768,560	739,935,050
สุราษฎร์ฯ	125,570,739	457,395,241	4,890,000	32,571,270	620,427,250
ภูเก็ต	93,833,172	431,597,542	0.00	56,413,286	581,844,000
ชุมพร	57,615,094	159,415,947	103,990,937	82,763,350	403,785,328
กระบี่	72,269,400	196,755,200	36,425,000	22,514,400	327,964,000
ตรัง	70,316,923	93,755,546	152,907,639	14,019,892	331,000,000
พัทลุง	72,599,228	170,635,100	21,707,200	25,058,472	290,000,000
ปัตตานี	85,503,200	84,013,300	79,437,900	12,776,892	261,730,800
ยะลา	81,441,600	90,917,200	21,139,700	26,501,500	220,000,000
นราธิวาส	95,854,224	41,773,400	73,425,700	4,140,600	215,193,924
พังงา	72,712,164	101,390,850	3,600,000	10,189,620	191,892,634
สตูล	64,960,500	40,400,700	73,521,800	6,711,000	185,000,000
ระนอง	54,926,408	86,418,531	31,414,909	10,490,552	183,249,891

3.2 รายจ่ายรวมต่อประชากร และ รายจ่ายย่อยแต่ละประเภทต่อประชากร

รายจ่ายรวมทั้งหมดต่อประชากร พบว่า จังหวัดที่มีรายจ่ายต่อประชากรรวมเกิน 1,000 บาท ขึ้นไปได้แก่ จังหวัดภูเก็ตและจังหวัดระนอง โดย จังหวัดภูเก็ตมีรายจ่ายต่อประชากรรวมมากที่สุด

1,934.72 บาทต่อคน จังหวัดระนอง 1,013.62 บาทต่อคน ส่วนจังหวัดที่มีรายจ่ายรวมต่อหัวไม่เกิน 500 บาท ได้แก่ จังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส โดยมี รายได้ 467.39 บาทต่อคน 410.36 บาทต่อคน 302.44 บาทต่อคน ตามลำดับ (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 รายจ่ายรวมทั้งหมดต่อประชากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้

องค์การบริหาร	ด้านการ บริหารทั่วไป ต่อประชากร	ด้านบริการ ชุมชนและสังคม ต่อประชากร	ด้านการ เศรษฐกิจ ต่อประชากร	ด้านการ ดำเนินงานอื่น ๆ ต่อประชากร	รายจ่าย รวมทั้งหมด ต่อประชากร
นครศรีฯ	126.13	82.02	292.52	29.72	530.41
สงขลา	106.46	110.46	303.98	37.56	558.47
สุราษฎร์ฯ	129.39	171.33	5.03	33.56	639.33
ภูเก็ต	312.01	1,435.13	0	187.59	1,934.72
ชุมพร	119.70	331.22	216.06	171.95	838.95
กระบี่	172.60	469.91	86.99	53.77	783.28
ตรัง	115.21	153.61	250.53	22.97	542.32
พัทลุง	144.45	339.52	43.19	49.86	577.04
ปัตตานี	134.05	131.72	124.54	20.03	410.36
ยะลา	173.02	193.15	44.91	56.30	467.39
พังงา	294.51	410.67	14.58	41.27	777.25
สตูล	228.34	142.01	258.44	23.59	650.30
ระนอง	303.81	478.01	173.76	58.02	1,013.62
นราธิวาส	134.71	58.71	103.19	5.81	302.44

อภิปรายผลการวิจัย

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานีเป็น องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีรายรับน้อยที่สุด เนื่องจาก องค์การบริหารส่วนจังหวัดเก็บภาษีต่างๆ ได้น้อย ประกอบกับประชากรในจังหวัดปัตตานีมีจำนวนไม่มากนัก ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ประกอบกับในพื้นที่จังหวัดปัตตานีมีเหตุการณ์ก่อการร้ายทำให้ประชาชนหวาดกลัวกับเหตุการณ์ดังกล่าว ทำให้ประชาชนไม่สะดวก ทำให้ประชาชนมีรายได้ตกต่ำ สอดคล้องกับผลการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2552) พบว่า ประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดปัตตานี

มีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือน คนละ 3,124 บาท ซึ่ง รายได้ต่ำกว่ารายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือน (4,898.21 บาท) ของประชาชนในภาคใต้

2. องค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้มี รายรับส่วนใหญ่จากหมวดภาษีอากรมากที่สุดถึง 3,689,561,000 บาท จังหวัดที่มีรายรับหมวด ภาษีอากรมากที่สุด คือจังหวัดสงขลามีรายรับ 1,128,310,000 บาท เนื่องจากจังหวัดสงขลาเป็น จังหวัดที่มีขนาดใหญ่มีจำนวนทรัพยากรมากมาย เป็น จังหวัดที่มีโรงงานอุตสาหกรรมหลายแห่ง ประชาชน ประกอบอาชีพหลากหลายทั้งประกอบอาชีพเกษตรกรรม

ได้แก่ ทำนา ทำสวนยางพารา อาชีพรับจ้าง ทั้งรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม รับจ้างในสถานบันเทิง และสถานประกอบการต่างๆ นอกจากนี้จังหวัดสงขลายังมีอาณาเขตใหญ่ซึ่งเป็นอำเภอขนาดใหญ่ เป็นเมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจในภาคใต้ จึงมีรายได้จากการค้าขาย สถานบันเทิง สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ทำให้ประชาชนในจังหวัดสงขลามีรายได้มากกว่าจังหวัดใกล้เคียงอื่นๆ สอดคล้องกับผลการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2552) พบว่า ประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดสงขลามีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนคนละ 6,198 (SE = 153) ซึ่งรายได้สูงกว่ารายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือน (4,898.21 บาท) ของประชาชนในภาคใต้

3. ประชาชนในเขตจังหวัดตรังและจังหวัดภูเก็ตมีรายได้ต่อคนต่อเดือนสูงที่สุดในภาคใต้ โดยมีรายได้ 6,234 บาท และ 6,204 บาทตามลำดับ เนื่องจากทั้งสองจังหวัดโดยเฉพาะจังหวัดภูเก็ตเป็นเมืองที่ตั้งติดกับทะเล มีรายได้จากการท่องเที่ยวปีละหลายหมื่นล้าน ทำให้ประชาชนที่มีที่ดินในจังหวัดดังกล่าวมีราคา และให้ชาวต่างชาติและนายทุนเช่าซื้อที่ดิน และประกอบอาชีพค้าขาย และบริการนักท่องเที่ยว ส่งผลให้ประชาชนในจังหวัดภูเก็ตและจังหวัดตรังมีรายได้ต่อคนต่อเดือนสูงกว่าจังหวัดอื่น สอดคล้องกับแผนรายรับจ่ายงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตรังและจังหวัดภูเก็ต พบว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดตรังมีรายรับสูงที่สุดในภาคใต้ มีรายรับ 1,972,531,750 บาท (3,231.8 บาท/คน) และองค์การองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตมีรายรับใกล้เคียงกัน มีรายรับ 1,009,214,000 บาท (3,355.8 บาท/คน)

4. องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราชมีรายจ่ายมากที่สุดในภาคใต้ มีรายจ่าย 799,329,000 บาท เนื่องจากจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นจังหวัดที่มีจำนวนประชากรมากที่สุด สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2552) โดยมีประชากรมากถึง 1,506,997 คน โดยสูงกว่าจำนวนประชากรเฉลี่ยของแต่ละจังหวัด (617,724.3 คน) มีความจำเป็นต้องใช้ทรัพยากร

เป็นจำนวนมาก และต้องใช้บริการสาธารณะมากที่สุด ทำให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราชต้องรับภาระในการให้บริการสาธารณะมากที่สุด แต่องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราชกลับมีรายรับไม่มากนักมีรายรับเพียง 416,395,000 บาท ซึ่งมีรายรับสูงลำดับที่ 6 ของภาคใต้ ตัวเลขดังกล่าวในอนาคตอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช

5. จังหวัดที่มีสัดส่วนคนจนมากที่สุดคือจังหวัดปัตตานี โดยพบสัดส่วนคนจน ร้อยละ 15 และยังพบด้วยว่าหลายจังหวัดที่มีสัดส่วนคนจนเกินร้อยละ 10 ได้แก่ จังหวัดยะลา เนื่องจากทั้งสองจังหวัดดังกล่าวเป็นจังหวัดที่อยู่ชายแดนใต้ ซึ่งปัจจุบันได้เกิดเหตุความไม่สงบขึ้นทำให้ประชาชนประกอบอาชีพไม่สะดวก และไม่ปลอดภัย เช่น ประชาชนประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำสวนยางพารา ทำสวนผลไม้ แต่ปัจจุบันประชาชนไม่สามารถเข้าไปกรีดยางในสวนยางพารา หรือทำสวนในสวนของตนเองได้เหมือนเมื่อก่อน เพราะกลัวจะไม่ปลอดภัยกับชีวิตและทรัพย์สิน ประกอบกับในจังหวัดดังกล่าว ประชาชนมีบุตรหลายคน เนื่องจากประชาชนบางกลุ่มไม่นิยมคุมกำเนิดทำให้ต้องรับภาระค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูบุตรเป็นจำนวนมาก

6. รายได้จากภาษีต่อประชากร พบว่าจังหวัดสงขลามีรายได้ภาษีต่อหัวประชากรมากที่สุด 851.61 บาทต่อคน รองลงมาคือจังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดภูเก็ตมีรายได้ 680.88 และ 664.45 บาทใกล้เคียงกันตามลำดับ เนื่องจากจังหวัดสงขลาและจังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นที่มีขนาดใหญ่ มีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ ประชาชนมีอาชีพที่หลากหลาย มีโรงงานอุตสาหกรรมหลายแห่ง โดยเฉพาะในจังหวัดสงขลา มีอาณาเขตใหญ่ที่เป็นประตูสู่ภาคใต้ตอนล่างเป็นแหล่งท่องเที่ยว และเป็นแหล่งจับจ่ายซื้อของของชาวไทยและชาวต่างชาติ ทำให้อำเภอขนาดใหญ่มีรายได้ปีละหลายพันล้าน ส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานีก็เป็นจังหวัดที่เป็นเมืองเศรษฐกิจใหม่ของภาคใต้ มีรายได้รอบด้านทั้งด้านการเกษตรกรรม อุตสาหกรรมหนักหลายแห่ง และการท่องเที่ยว โดยมีแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่

สำคัญหลายแห่ง ทั้งเกาะสมุย เกาะพะงัน และแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ส่วนจังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดที่มีรายได้หลักจากการท่องเที่ยวทางทะเล ประชาชนที่อาศัยมีค่าครองชีพที่สูง มีชาวต่างชาติมาพักค้างแรมในระยะเวลายาวนานหลายเดือน ทำให้เกิดอาชีพใหม่ที่เกิดจากการท่องเที่ยวมากมาย ประชาชนมีรายได้รอบด้าน มีเม็ดเงินไหลเข้าประเทศปีละหลายหมื่นล้าน

7. รายจ่ายรวมทั้งหมดต่อประชากร พบว่า จังหวัดภูเก็ตมีรายจ่ายต่อประชากรรวมมากที่สุด 1,934.72 บาทต่อคน เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดที่มีภูมิประเทศเป็นเกาะในการที่จะใช้ทรัพยากรต่างๆ ต้องมีการขนส่งจากฝั่งไปยังเกาะภูเก็ต ประกอบกับ จังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดที่มีนักท่องเที่ยวมาพักค้างอาศัยอยู่เป็นแรมเดือน บางคนอาศัยอยู่เป็นแรมปี ทำให้จังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีเศรษฐกิจดี และเป็นจังหวัดที่มีค่าครองชีพที่สูงที่สุดในภาคใต้ส่งผลให้ข้าวของมีราคาแพง คือข้าวของราคาคนต่างชาติทำให้ส่งผลกระทบต่อรายจ่ายของคนไทยที่อาศัยอยู่ในจังหวัดภูเก็ตด้วย

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

1.1 จังหวัดที่อยู่ในชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส เป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนคนจนมากที่สุด องค์การบริหารส่วนจังหวัดดังกล่าวควรมีมาตรการแก้ไขปัญหาดังกล่าวเพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

1.2 องค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้หลายจังหวัดยังใช้งบประมาณด้านการบริหารทั่วไปในปริมาณที่มากเกินไปจนความจำเป็น องค์การบริหารส่วนจังหวัดควรลดค่าใช้จ่ายส่วนดังกล่าวเพื่อเพิ่มงบประมาณในส่วนอื่นๆ ตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่

2. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาโครงสร้างงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดทั่วประเทศเพื่อนำมา

เปรียบเทียบ ใช้เป็นฐานข้อมูลสำหรับปรับโครงสร้างงบประมาณสำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัด รวมทั้งการจัดสรรเงินอุดหนุนจากรัฐบาลกลางให้แก่รัฐบาลส่วนท้องถิ่น

2.2 ควรจะมีการศึกษาต่อยอดจากงานวิจัยฉบับนี้ โดยมีการนำทฤษฎีทางด้านเศรษฐศาสตร์เข้ามาวิเคราะห์ถึงการใช้งบประมาณในการใช้จ่ายว่าสมเหตุสมผลหรือไม่ หรือกำหนดแนวทางการปรับปรุงภาษี รวมทั้งจัดเก็บภาษีชนิดใหม่ๆ ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด. 2552. งบประมาณรายจ่ายประจำปี. องค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่.
- ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด. 2552. งบประมาณรายจ่ายประจำปี. องค์การบริหารส่วนจังหวัดชุมพร.
- ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด. 2552. งบประมาณรายจ่ายประจำปี. องค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง.
- ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด. 2552. งบประมาณรายจ่ายประจำปี. องค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส.
- ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด. 2552. งบประมาณรายจ่ายประจำปี. องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช.
- ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด. 2552. งบประมาณรายจ่ายประจำปี. องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี.
- ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด. 2552. งบประมาณรายจ่ายประจำปี. องค์การบริหารส่วนจังหวัดพังงา.
- ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด. 2552. งบประมาณรายจ่ายประจำปี. องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง.

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด. 2552. งบประมาณรายจ่ายประจำปี. องค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา.

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด. 2552. งบประมาณรายจ่ายประจำปี. องค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง.

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด. 2552. งบประมาณรายจ่ายประจำปี. องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต.

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด. 2552. งบประมาณรายจ่ายประจำปี. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี.

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด. 2552. งบประมาณรายจ่ายประจำปี. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด. 2552. งบประมาณรายจ่ายประจำปี. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล

นิรันดร์ ด่านไพบูลย์. 2544. การจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน. การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2552. รายได้ประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดในภาคใต้. [ออนไลน์] 16 มิถุนายน 2552. จาก <http://portal.nso.go.th/otherWs-word-context-root/index.jsp>.